

BOSNA I HERCEGOVINA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

SUD BOSNE I HERCEGOVINE
СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Predmet broj: S1 2 K 038331 21 K

Datum objavljivanja 05.10.2021 godine

Pred sudskim vijećem u sastavu: sudija Nenad Šeleda, predsjednik vijeća
sudija Branko Perić, član vijeća
sudija Džemila Begović, član vijeća

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE
Protiv optuženog
JAHJA VUKOVIĆ

PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Ćazim Hasanspahić

Branilac optuženog: Senad Dupovac, advokat iz Hadžića

U I M E B O S N E I H E R C E G O V I N E !

Sud Bosne i Hercegovine, u pretresnom vijeću sastavljenom od sudije Nenada Šeleda, kao predsjednika vijeća, te sudija Branka Perić i Džemile Begović, uz sudjelovanje stručne saradnice Martine Raguž u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Jahje Vuković, zbog krivičnog djela Organiziranje terorističke grupe iz člana 202d., stav 2., u vezi sa stavom 1. a sve u vezi sa članom 201., Krivičnog zakona BiH (KZ BiH), odlučujući po optužnici Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KTT 0017556 19 od 12.01.2021 godine, potvrđenoj dana 14.01.2021 godine, nakon održanog usmenog i javnog glavnog pretresa, u prisustvu tužioca Tužilaštva BiH, Ćazima Hasanspahić, i branioca optuženog Jahje Vuković, advokata Senada Dupovac, a u odsustvu optuženog Jahje Vuković dana 05.10.2021 godine, donio je i javno objavio:

P R E S U D U

OPTUŽENI:

JAHJA VUKOVIĆ, sin Eldina i majke Murise rođene Muratović, rođen 02.10.1999 godine u Bihaću, nastanjen u ..., državljanin ..., po nacionalnosti ..., pismen, sa završenom osnovnom školom, po zanimanju radnik, neoženjen, nije služio vojsku, lošeg imovnog stanja, nosuđivan, JMBG

Na osnovu člana 284., tačka c), Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine,

OSLOBADA SE OD OPTUŽBE

DA JE,

Dana 16.06.2014 godine napustio teritoriju Bosne i Hercegovine i oputovao u Saveznu Republiku Njemačku odakle je dana 20.08.2014 godine sa aerodroma u Dusseldorfu letom za Antalyu oputovao u Republiku Tursku te ilegalno prešao granicu između Turske i Sirije i ušao u Siriju u grad Džisr el Šugur u namjeri da se bori na strani terorističke grupe Džebatul Nusra front (Al- Nusra Front) i terorističkim grupama koje djeluju na području Sirije i Iraka, a koje su na osnovu rezolucije R-1267 iz 1999. godine, dana 30.05.2013.

godine listirane kao terorističke grupe i organizacije od strane Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija i koje imaju za cilj destabilizaciju i nasilnu izmjenu političkog i ustavnog poretka u Siriji, a čiji pripadnici svakodnevnim oružanim akcijama i to napadima na stanovništvo, ubijanjima, protupravnim zatvaranjima, uzimanjem talaca i drugim radnjama namjeravaju da prisile legitimne vlasti Sirije na izmjenu ustavnog poretka i političkog režima, gdje je boravio sve do 22.10.2020 godine i zajedno sa drugim licima iz Bosne i Hercegovine, koji su boravili u Siriji sa istom namjerom, među kojima Edin Zukić, Aldin Ganević, Eldin Vuković, Azur Karasuljić, Nusret Imamović i drugi, pod imenom „Abdulaziz“ učestvovao u terorističkim aktivnostima, pružao pomoć i borio se na strani snaga Džebatul Nusra front u Siriji protiv legitimnih vojnih snaga države Sirije,

Čime bi, počinio krivično djelo Organizovanje terorističke grupe iz člana 202d. stav 2. u vezi sa stavom 1, a sve u vezi sa članom 201., KZ BiH.

Na osnovu člana 189., stav 1., ZKP BiH, optuženi se oslobađa plaćanja troškova krivičnog postupka, te isti padaju na teret budžetskih sredstava Suda.

O b r a z l o ž e n j e

Uvod

1. Tužilaštvo Bosne i Hercegovine je podiglo optužnicu, broj: T20 0 KTT 0017556 19 od 12.01.2021 godine, kojom je Jahja Vuković optužen da je počinio krivično djelo Organiziranje terorističke grupe iz člana 202d., stav 2., u vezi sa stavom 1., a sve u vezi sa članom 201. KZ BiH. Sudija za prethodno saslušanje potvrdio je optužnicu dana 14.01.2021 godine.

2. Na ročištu za izjašnjenje o krivnji, održanom dana 02.02.2021 godine, optuženi se izjasnio da nije kriv za krivično djelo koje mu je stavljeno na teret potvrđenom optužnicom, nakon čega je predmet upućen sudećem vijeću, radi zakazivanja glavnog pretresa.

3. Glavni pretres je počeo dana 02.03.2021 godine.

Dokazni postupak

a) Optužba

4. U toku glavnog pretresa tužilac je proveo dokaze saslušanjem svjedoka Vlade Vulin, Siniše Vasić, Maria Janiček, Ismeta Kulaš, Ibri Vuković, svjedoka s mjerama zaštite „A“, te stručna lica, vještaka dr. Azru Alajbegović i vještaka Irhada Kos.

5. U spis su uloženi i materijalni dokazi i to: **DT-1** Nalaz i mišljenje vještaka prof. dr. Azra Alajbegović od 25.01.2021 godine, original; **DT-2** Državna agencija za istrage i zaštitu, Zapisnik o uviđaju broj I-16-14/1-04-1-748/13 od 27.03.2021 godine, original, Fotodokumentacija u originalu, i CD kao prilog; **DT-3** Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Vuković Jahje Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj: 16-04/1-22/20 od 23.10.2020. godine; **DT-4** Zapisnik o otvaranju i pregledu privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije, Tužilaštva BiH broj: T20 0 KTT 0017556 19 od 17.11.2020. godine; **DT-5** Putna isprava- Pasoš na ime Vuković Jahja, izdat od strane MUP-a RS, broj: ..., datum izdavanja 22.10.2010 godine; **DT-6** Naredba Suda BiH broj: S 1 2 038331 20 Krn od 23.11.2020. godine; **DT-7** Zapisnik o pretresanju, Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj: 16-04/1-14/20 od 07.12.2020 godine; **DT-8** Izvještaj o realizaciji naredbe Suda BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu BiH broj: 16-04/1-17/20 od 08.12.2020. godine, i fotodokumentacija broj: I-16-10/6-236-FD/20, datum izrade 04.01.2021 godine (fotografirano 07.12.2020 godine); **DT-9** Zapisnik o prepoznavanju osoba, Državne agencije za istrage i zaštitu BiH, broj: 16-04/1-04-1-748/13 od 28.12.2020.g sa prilogom (POV – svjedok A); **DT-10** Informacija Ministarstva sigurnosti BiH broj: 08-1-04-2-2208-1/15 od 08.04.2015 godine, sa priložima (fco); **DT-11** Uvjerenje o državljanstvu za Vuković Jahju, ... od 02.04.2019. godine; **DT-12** Zapisnik o lišenju slobode Vuković Jahje, Granične policije BiH, JGP Aerodrom Sarajevo broj: 17-16-3-04-8-30/20 od 22.10.2020 godine, sa putnim listovima u prilogu; **DT-13** Izvod iz kaznene evidencije za Vuković Jahju, MUP-a Unsko-sanskog kantona, Prva PU, PS Bihać, broj: 05-04/07-1-1708/19 od 02.04.2019 godine.

6. U završnoj riječi postupajući tužilac je istakao da su na glavnom pretresu saslušani svjedoci i vještaci, te provedeni materijalni dokazi, koji potvrđuju navode iz Optužnice. Optužba u ovom postupku smatra da je na osnovu provedenih dokaza van razumne sumnje utvrđeno da je optuženi ostvario obilježja bića krivičnog djela koje mu se stavlja na teret, mada se predmet izdvaja jer je optuženi kao maloljetno lice otišao u Siriju. Tužilac ističe da je Svjedok „A“ jasno i decidno opisala svoj boravak u Siriji gdje je živjela sa suprugom, kao i da je tamo vidjela optuženog koji je bio naoružan automatskim puškama i

sa njenim suprugom išao na stražu i ratišta. Također, naglašeno je da je svjedok prepoznala optuženog u sudnici, kao i radnjama prepoznavanja na osnovu fotografija. Tužilaštvo je također naglasilo da su provedeni dokazi na osnovu kojih je nesumnjivo utvrđeno da je Džebatul Nusra front teroristička organizacija i da ista podliježe Krivičnom zakonu BiH. U pogledu iskaza Ibre Vukovića, tužilac je istakao da je isti potvrdio način odlaska optuženog u Siriju, na osnovu ostvarenog kontakta s optuženim. Tužilac je također dao osvrt na provedeni dokaz u vidu video snimka koji je pribavljen uvidajnim radnjama od strane ovlaštenih službenih lica iz SIPA-e, koji su na pretresu potvrdili na koji način su došli do video snimka, kao i da se radi o optuženom na tom snimku, što je potvrdila i svjedok „A“. Po navodima Tužilaštva jasni su i nedvosmisleni dokazi koji potkrepljuju svjedočenje svjedoka „A“, a to su snimci i fotografije koji podsjećaju na izgled mjesta, te da je je optuženi bio korisnik sirijskih telefonskih operatera. Konačno, Tužilaštvo je istaklo da se činjenica da je optuženi bio maloljetno lice prilikom odlaska u Siriju uzme kao olakšavajuća okolnost, kao i dobrovoljni povratak u Bosnu i Hercegovinu, te da prvi put ima sukob sa zakonom, dok je otežavajuća okolnost da je stekao punoljetstvo u Siriji. U skladu s navedenim, Tužilaštvo je zatražilo da se optuženi oglasi krivim, te da mu se izrekne krivičnopravna sankcija u skladu sa zakonom, i produže mjere zabrane koje su na snazi.

b) Odbrana

7. Odbrana optuženog nije ispitivala svjedoke, dok je u spis uložila materijalne dokaze i to: **DO-1** Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Ismet Kulaš, broj T20 0 KTT 0017556 19 od 12.01.2021 godine, kopija, original dat Sudu na uvid; **DO-2** Općina Maglaj, Služba za urbanizam, geodetske i imovinsko pravne poslove, Uvjerenje broj 05-26-11-2088/21-2 od 01.06.2021 godine, u potpisu Nedžad Ćatić ipl.ing.geod, Služba za zapošljavanje zeničko-dobojskog kantona, Biro Maglaj, Uvjerenje broj 08-10-579/21 od 07.06.2021 godine, original.

8. Svoju završnu riječ branilac je započeo komentarom kako mrežni operateri Sirije ne postoje, a da od telefona optuženog na kojem su pronađeni snimci nema nikakve svrhe, imajući u vidu da se na njima optuženi samo “krevelji”. Branilac je potom istaknuo nesretne porodične prilike optuženog Jahje Vukovića, naglašavajući nesretne okolnosti koje je potvrdio i svjedok optužbe, stric optuženog i policajac Ibro Vuković. Branilac je naglasio stresne događaje i popratne okolnosti u životu optuženog, rastavu roditelja kada je imao

samo pet godina, život sa djedom i majkom (bakom), potom prelazak u SR Njemačku kod oca kada je djed preminuo. Potom je otac optuženog otišao u Siriju tri godine po dolasku optuženog u SR Njemačku, a s nepunih petnaest godina maćeha ga je odvela u Siriju kod oca, koji je poginuo nedugo po dolasku optuženog u Siriju kada on s 15 godina ostaje prepušten sam sebi u Siriji, jer se maćeha preudala i više nije mogao živjeti sa njom, dok je branilac istakao da je o uticaju navedenih događaja na optuženog svjedočila upravo vještak optužbe, dr. Azra Alajbegović. Branilac naglašava da je za krivično djelo koje se optuženom stavlja na teret potreban direktni umišljaj, kao i da je Tužilaštvo moralo da dokaže da je optuženi sa 14 godina i 10 mjeseci htio i planirao da bude terorista. Kao dokaz tomu optužba je provela svjedočenje svjedoka "A", za koji odbrana ne može da prigovori svjedok dala saznanja koja ima, ali ističe da su sva saznanja imala od svog muža, jer joj je bilo zabranjeno komunicirati s drugim muškarcima, te da se pričalo da je optuženi na prevaru doveden u Siriju. Osvrćući se na video snimak koje je Tužilaštvo provelo kao dokaz, branilac je istakao da je isti irrelevantan imajući u vidu da se na istom vidi lice bez glave sa debljim stomakom. Branilac je naveo da optuženi nije bio član nikakve organizacije nego da je radio na pijaci gdje je naučio arapski i turski, te da se snalazio, dok se dobrovoljno nije vratio u Bosnu i Hercegovinu, odnosno da isti nije deportovan, već se preko svog strica, svjedoka Ibre Vukovića, raspitivao o načinima povratka u Bosnu i Hercegovinu još od 2018 godine. Pozivajući se na sudsku praksu, branilac ističe da Tužilaštvo u ovom predmetu ima samo iskaz svjedoka "A", bez ikakvih konkretnih dokaza poput fotografija da je nosio pušku, ili da je bio na nekom tenku. koji podupiru navode svjedoka "A". Konačno branilac je istakao da optuženi nije počinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret, te naveo da očekuje da se optuženi oslobodi optužbe, a opreza radi, ukoliko bude oglašen krivim, branilac je od Suda zaražio da se izrekne minimalna kazna zatvora od godine dana, s uračunavanjem vremena koje je optuženi proveo u pritvoru, kao i da se oslobodi plaćanja troškova postupka imajući u vidu da je optuženi nezaposlen i da ne posjeduje imovinu.

9. Optuženi se saglasio s navodima svog branioca, i nije imao ništa da doda na navedeno.

Procesne odluke

Probijanje roka od 30 dana

10. U toku glavnog pretresa, došlo je do odgađanja pretresa u trajanju dužem od trideset dana (između ročišta održanih 30.03.2021 – 15.07.2021 godine, 15.07.2021 do 26.08.2021 godine i 26.08.2021 – 30.09.2021 godine). Članom 251., stav 2., ZKP BiH, propisano je da glavni pretres mora ponovno početi, ako je odgađanje trajalo duže od trideset dana. Međutim, istom je odredbom propisano i da uz saglasnost stranaka i branilaca, Vijeće može odlučiti da se svjedoci i vještaci ne saslušavaju ponovo, nego da se koriste ranije dati iskazi. U konkretnom slučaju, nakon probijanja roka od trideset dana, stranke i branilac su dali saglasnost da se glavni pretres nastavi bez ponovnog čitanja optužnice, te da se ponovo ne izvode svi provedeni dokazi.

Zabrana objavljivanja ličnih podataka svjedoka u medijima

11. Sud je na glavnom pretresu prilikom saslušanja svjedoka Ismeta Kulaša, Siniše Vasića i Vlade Vulina, u cilju zaštite interesa svjedoka, donio odluku da se u medijima ne objavljuje lik i lični podaci svjedoka.

12. Cijeneći specifične okolnosti na strani svjedoka, da su ovlaštena službena lica Državne agencije za istrage i zaštitu koji rade isključivo na provođenju istražnih radnji u odsjeku za borbu protiv terorizma, Sud je našao da je cjelishodno, u cilju zaštite interesa daljeg neometanog obavljanja poslovnih aktivnosti svjedoka kao OSL, zabraniti da u medijima budu objavljeni lični podaci i lik ovih svjedoka. Svjedoci su saslušani u javnoj sjednici, tj. sadržaj njihovog svjedočenja nije obuhvaćen navedenom odlukom čime Sud smatra da je javnost postupka osigurana, a istovremeno zaštićeni interesi svjedoka. Na kraju, Sud ukazuje da svjedoci ne uživaju status svjedoka pod mjerama zaštite na način kako je to predviđeno Zakonom o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka, te da prema njima nisu određene mjere zaštite.

Odluka o mjerama zaštite za svjedoka

13. U toku postupka mjere zaštite je imao svjedok „A“ kojem je u fazi istrage, rješenjem Suda broj S1 2 K 038331 20 Krn 4 od 12.01.2021 godine, dodjeljen status svjedoka pod prijetnjom u skladu sa članom 3. stav 1. Zakona o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i

ugroženih svjedoka BiH. Svjedoku „A“ su rješenjem određene mjere zaštite pseudonim te su lični podaci ovog svjedoka proglašeni povjerljivim i to najduže 30 godina od pravosnažnosti ove odluke.

14. Nadalje, na ročištu za nastavak glavnog pretresa održanom dana 26.08.2021 godine, Tužilaštvo je predložilo Sudu određivanje dodatnih mjera zaštite svjedoku i to svjedočenje iz druge prostorije uz korištenje elektronskog uređaja za promjenu glasa i slike svjedoka, a s kojim mjerama je bila saglasna i odbrana optuženog. Međutim, svjedok „A“ se na ročištu decidno izjasnila da želi da svjedoči iz sudnice bez određivanja dodatnih mjera zaštite. Takvom prijedlogu su se saglasili Tužilaštvo i odbrana uz prijedlog Tužilaštva da se u javnosti ne objavljuje slika svjedoka, kojem prijedlogu je Sud, u konačnici i udovoljio. Sud smatra da je određivanjem mjera zaštite s kojima je saglasan svjedok, omogućeno svjedočenje istog bez straha i psihičke opterećenosti, a istovremeno nije dovedeno do povrede prava optuženog na fer i korektan postupak.

Relevantne odredbe materijalnog prava

Organizovanje terorističke grupe

Član 202.d

(1) Ko organizira terorističku grupu ili na drugi način udružuje najmanje tri lica radi izvršenja nekog krivičnog djela iz članova: 191. (uzimanje talaca), 192. (ugrožavanje osoba pod međunarodnopravnom zaštitom), 194. (neovlašteno pribavljanje i raspolaganje nuklearnim materijalom), 194.a. (ugrožavanje nuklearnog objekta), 196. (piratstvo), 197. (otmica zrakoplova ili broda ili zauzimanje fiksne platforme), 198. (ugrožavanje sigurnosti zračne ili morske plovidbe ili fiksnih platformi), 199. (uništenje i uklanjanje znakova koji služe sigurnosti zračnog saobraćaja), 200. (zloupotreba telekomunikacionih znakova), 201. (terorizam), 202. (finansiranje terorističkih aktivnosti), 202.a. (javno podsticanje na terorističke aktivnosti), 202.b. (vrbovanje radi terorističkih aktivnosti) ili 202.c. (obuka za izvođenje terorističkih aktivnosti) ovog zakona kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

(2) Ko postane pripadnik grupe iz stava 1., ovog člana ili na bilo koji drugi način učestvuje u aktivnostima terorističke grupe, uključujući pružanje finansijske i bilo koje druge pomoći, kaznit će se kaznom zatvora najmanje tri godine.

Terorizam

Član 201.

(1) Ko počini teroristički čin s ciljem ozbiljnog zastrašivanja stanovništva ili prisiljavanja organa vlasti Bosne i Hercegovine, vlade druge zemlje ili međunarodne organizacije, da što izvrši ili ne izvrši, ili s ciljem ozbiljne destabilizacije ili uništavanja osnovnih političkih, ustavnih, privrednih ili društvenih struktura Bosne i Hercegovine, druge zemlje ili međunarodne organizacije, kaznit će se kaznom zatvora najmanje pet godina.

(2) Ako je usljed krivičnog djela iz stava 1., ovog člana nastupila smrt jedne ili više osoba, učinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje osam godina.

(3) Ako je pri učinjenju krivičnog djela iz stava 1., ovog člana učinitelj neku osobu s umišljajem lišio života, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(4) Ko nabavi ili pripremi sredstvo ili ukloni prepreku ili preduzme neku drugu radnju kojom stvori uslove za izvršenje krivičnog djela iz stava (1) ovog člana kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(5) Teroristički čin, u smislu ovog člana, podrazumijeva koju od sljedećih radnji, koja s obzirom na svoju prirodu ili kontekst može ozbiljno oštetiti državu ili međunarodnu organizaciju:

a) napad na život osobe koji može prouzrokovati njezinu smrt;

b) napad na fizički integritet osobe;

c) protupravno zatvaranje, držanje zatvorenom ili na drugi način oduzimanje ili ograničavanje slobode kretanja druge osobe, s ciljem da nju ili nekoga drugoga prisili da što izvrši, ne izvrši ili trpi (otmica) ili uzimanje talaca;

d) nanošenje velike štete objektima Bosne i Hercegovine, vlade druge države ili javnim objektima, transportnom sistemu, objektima infrastrukture uključujući informacijski sistem, fiksnoj platformi koja se nalazi u kontinentalnom pojasu, javnom mjestu ili privatnoj imovini, za koju štetu je vjerovatno da će ugroziti ljudski život ili dovesti do znatne privredne štete;

- e) otmica zrakoplova, broda ili drugog sredstva javnog saobraćaja ili za prevoz roba;
- f) proizvodnja, posjedovanje, sticanje, prevoz, snabdijevanje, korištenje ili osposobljavanje za korištenje oružja, eksploziva, nuklearnog, biološkog ili hemijskog oružja ili radioaktivnog materijala, kao i istraživanje i razvoj biološkog i hemijskog oružja ili radioaktivnog materijala;
- g) ispuštanje opasnih materija ili izazivanje požara, eksplozija ili poplava s posljedicom ugrožavanja ljudskih života;
- h) ometanje ili zaustavljanje snabdijevanja vodom, električnom energijom ili drugim osnovnim prirodnim resursom s posljedicom ugrožavanja ljudskih života;
- i) prijetnja učinjenjem kojeg djela iz tačke a. do h. ovog stava.

15. Sa stanovišta teorije, terorizam je oblik nasilja usmjeren prema zaštićenim vrijednostima članova društvene zajednice i društva u cjelini¹. Za razliku od drugih oblika nasilja, terorizam je „promišljen oblik racionalnog kriminala koji se rukovodi tzv. cost-benefit analizom.“ Teroristi uvijek znaju šta rade. Njihove su djelatnosti promišljene i upravljene izazivanju straha i osjećaja nesigurnosti. Za terorizam su neposredne žrtve inominantne. To nisu ljudi sa imenom i prezimenom već sredstva kojima oni upućuju svoje poruke.

16. Za efikasnu krivičnoppravnu borbu protiv terorizma od posebnog su značaja odredbe dva dokumenta Vijeća Evrope. To su: “Konvencija Vijeća Evrope o sprečavanju terorizma” (ETS 196), donijeta 6 novembra 2003 godine² i “Konvencija Vijeća Evrope o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenog krivičnim djelom i finansiranjem terorizma”³ (ETS 198), donijeta 16 maja 2005 godine (Softić, 2004: 377-394). Pitanjem efikasne borbe protiv terorizma uopšte ili pojedinih njegovih oblika, kao i njegovim pojmovnim određenjem, bavila se i Okvirna odluka Vijeća Evropske unije o borbi

¹ Vidi: Davor Derenčinović: “Ogledi o terorizmu i antiterorizmu” Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2005, str.1

² Ova konvencija je stupila na snagu 1. juna 2007 godine, stupila na snagu u odnosu na BiH 1. juna 2008 godine, objava “Službeni glasnik BiH” -Međunarodni ugovori” broj 14/07

³ Council of Europe Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime and on Financing of Terrorism, Varšava, stupila na snagu 1. maja 2008 godine, u odnosu na BiH stupila na snagu 1. maja 2008 godine, objava “Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori” 14/07

protiv terorizma 2002(GAI)475 od 13. juna 2002 godine, koja je inovirana Okvirnom odlukom od 28 novembra 2008 godine. Ona razlikuje tri oblika krivičnih djela terorizma: (1) teroristički napad, (2) djela terorističkih grupa i (3) djela povezana sa terorističkom djelatnošću (Jovašević, Rakić, 2007: 187-191).

17. Krivično djelo iz člana 202d. KZ BiH⁴ sastoji se u organizovanju terorističke grupe ili na drugi način udruživanju najmanje tri lica radi izvršenja određenih krivičnih djela: uzimanje talaca, ugrožavanje lica pod međunarodnopravnom zaštitom, neovlašteno pribavljanje i raspolaganje nuklearnim materijalom, ugrožavanje nuklearnog objekta, piratstvo, otmica vazduhoplova ili broda ili zauzimanje fiksne platforme, ugrožavanje bezbjednosti vazdušne ili morske plovidbe ili fiksnih platformi, uništenje i uklanjanje znakova koji služe bezbjednosti vazdušnog saobraćaja, zloupotreba telekomunikacionih znakova, terorizam, finansiranje terorističkih aktivnosti, javno podsticanje na terorističke aktivnosti, vrbovanje radi terorističkih aktivnosti i obuka za izvođenje terorističkih aktivnosti. Objekt zaštite je međunarodna bezbjednost.

18. Radnja izvršenja je alternativno određena kao: (1) organizovanje u vidu pronalaženja, animiranja i povezivanja više lica sa zajedničkim ciljem vršenja određenih krivičnih djela terorizma. Grupa je, u smislu člana 1., stav 18., KZ BiH, udruženje od najmanje tri lica koja su povezana radi izvršenja krivičnih djela, pri čemu svako od njih daje svoj udio u izvršenju krivičnog djela i (2) udruživanje na bilo koji način najmanje tri lica radi zajedničkog vršenja krivičnog djela.

19. Cilj je ovako preduzetih pripremni radnji izvršenje nekog od međunarodnih krivičnih djela u širem smislu, dok je djelo je izvršeno samim organizovanjem grupe ili udruživanjem (postizanjem saglasnosti tri ili više lica) za vršenje krivičnih djela, bez obzira na to da li je neko od planiranih krivičnih djela zaista i započeto ili izvršeno. Izvršilac djela može da bude svako lice, a u pogledu krivice potreban je umišljaj.

20. Za ovo je djelo propisana kazna zatvora najmanje pet godina. Lakši oblik ovog djela, za koji je propisana kazna zatvora najmanje tri godine, čini lice koje postane

⁴ Osnov za ovu inkriminaciju se nalazi u članu 2. Okvirne odluke Vijeća Evropske unije 2002/475/PUP od 13. juna 2002 godine o borbi protiv terorizma koja je dopunjena Okvirnom odlukom od 28. novembra 2002 godine

pripadnik (član) terorističke grupe ili drugog udruženja za vršenje krivičnih djela ili na bilo koji drugi način učestvuje u aktivnostima terorističke grupe, uključujući i pružanje finansijske i bilo koje druge pomoći. Pripadnik terorističke grupe koji otkrije grupu prije nego što je u njenom sastavu ili za nju učinio krivično djelo – kažnjava se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine, ali se iz kriminalnopolitičkih razloga može i potpuno osloboditi od kazne.

Odluka Suda

Primjenjeni standardi

21. Kroz sudsku praksu uspostavljen je standard dokaza „van razumne sumnje“, koji su po prihvaćenom stanovištu upravo oni dokazi na osnovu kojih prosječan objektivni presuditelj može zaključiti da postoji veći stepen vjerovatnoće da je optuženi počinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret. Prilikom razmatranja dokaza, Sud se rukovodi principom slobodne ocjene dokaza, propisanim odredbom člana 15., ZKP BiH, dok se cijeli krivični postupak vodi sa ciljem da se osigura da niko nevin ne bude osuđen, a da se učinitelju krivičnog djela izrekne krivično pravna sankcija pod uslovima propisanim Krivičnim Zakonom BiH i u zakonom propisanom postupku, a kako je to propisano članom 2., stav 1., ZKP-a BiH.

22. Član 3., stav 1., ZKP-a BiH određuje da se optuženi smatra nevinim dok se ne utvrdi njegova krivnja. U skladu s tim, na tužiocu leži odgovornost dokazivanja krivice optuženih i optužba to mora dokazati po standardu van svake razumne sumnje, jer u slučaju da postoji bilo kakva sumnja u pogledu postojanja činjenica koje čine navodno krivično djelo, donesena odluka mora ići u prilog optuženog, u skladu s načelom *in dubio pro reo* (član 3., stav 2., ZKP BiH). Na kraju, Sud je dužan razmatrati i ocjenjivati dokaze koji idu u korist optuženog sa jednakom pažnjom kao i dokaze koji terete optuženog (član 14. ZKP BiH).

23. Prilikom ocjene iskaza svjedoka i stručnih lica koji su svjedočili u ovome postupku, Sud je cijenio njihovo držanje i ponašanje tokom davanja iskaza, ispitao konzistentnost njihovih iskaza datih u sudnici, uporedio činjenice o kojima su svjedoci i stručna lica svjedočili, sa činjenicama koje su utvrđene od strane drugih svjedoka, te materijalnim

dokazima kako bi se utvrdilo da li su potkrijepljeni ili osporeni drugim dokazima, provedenim u ovome predmetu.

24. Istovremeno, Sud je vodio računa da navede jasne i razumljive razloge na kojima zasniva svoju odluku, a da pri tome nije u obavezi da daje detaljne odgovore na svako pitanje, pazeći pri tome da se o činjenicama i dokazima od suštinske važnosti pozabavi prilikom obrazloženja odluke u presudi.⁵ U skladu s praksom Evropskog suda za ljudska prava, obaveza Suda je da iako se presuda donosi na temelju savjesne ocjene svih provedenih dokaza, u obrazloženju izloži samo one dokaze koji su od značaja za donošenje odluke. Zaključno, Sud nije dužan da se bavi svakim dokazom, već se u smislu odredaba člana 15. i 281 ZKP-a BiH bavi prvenstveno dokazima koji su nužni za ostvarenje svrhe presude, dakle, ne o svakom dokazu pojedinačno.⁴

Ocjena dokaza

25. Imajući u vidu navode optužnice koji se odnose na bitna obilježja krivičnog djela koje se optuženom stavlja na teret, Tužilaštvo je bilo u obavezi dokazati da je optuženi Jahja Vuković dana 16.06.2014 godine napustio Bosnu i Hercegovinu i otputovao u Saveznu Republiku Njemačku odakle je dana 20.08.2014 godine otputovao sa aerodroma u Dusseldorfu za Republiku Tursku, odakle je ilegalno prešao granicu između Turske i Sirije i ušao u grad Džisr el Šugur u namjeri da se bori na strani terorističke grupe Džebatul Nusra front, gdje je boravio do 22.10.2020 godine, te da je zajedno s drugim licima iz Bosne i Hercegovine koji su boravili u Siriji s istom namjerom pod imenom „Abdulaziz“ učestvovao u terorističkim aktivnostima, pružao pomoć i borio se na strani snaga Džebatul Nusra front u Siriji protiv legitimnih vojnih snaga države Sirije, odnosno da je postao pripadnik terorističke grupe i pružao pomoć terorističkoj grupi.

26. Sud je razmotrio odlučne činjenice koje se dovode u vezu s ovakvim činjeničnim supstratom optužbe i bićem predmetnog krivičnog djela, i to: 1) postojanje terorističke grupe radi izvršenja nekog od krivičnih djela taksativno navedenih u članu 202d. KZ BiH i

⁵ Presuda Evropskog suda za ljudska prava (ESLJP) u predmetu *Van der Hurk protiv Nizozemske*, 19.04.1994.godine, paragraf 61: „[S]udovi nisu dužni da daju detaljne odgovore na svako pitanje.“

⁴Vidjeti presudu Pretresnog vijeća MKSJ u predmetu *Tužilac protiv Darja Kordića i Marja Čerkeza*, predmet br.IT-95-14/2-T od 26.2.2001., paragraf 20., te presudu Žalbenog vijeća u istom predmetu broj: IT-95-14/2-A od 17-12-2004., paragraf 382.

2) da osoba postane pripadnik te grupe ili da na drugi način učestvuje u aktivnostima grupe i pruža pomoć grupi. U tom smislu, prilikom obrazloženja svoje odluke, Vijeće će iznijeti prvo nesporne činjenice koje su ustanovljene u ovom predmetu, da bi se izložile sporne činjenice i razlozi iz kojih je Sud donio oslobađajuću odluku.

Nesporne činjenice

27. U toku ovog krivičnog postupka, Sud je ocijenio nespornom činjenicu da je optuženi boravio u Siriji u periodu kako je to navedeno u optužnici, što su na glavnom pretresu u svojim iskazima potvrdili svjedok "A", svjedok Ibro Vuković, kao i vještak dr. Azra Alajbegović.

28. Svjedok „A“ je u iskazu datom na glavnom pretresu navela da je u Siriji boravila u periodu od novembra 2016 godine, do novembra 2017 godine. Svjedok "A" je optuženog Jahju Vukovića prepoznala u sudnici, te je na okolnost prepoznavanja Tužilaštvo uložilo Zapisnik o prepoznavanju osoba, sa prilogom fotodokumentacije⁶, kao dokaz da je svjedok "A" na temelju člana 85. ZKP-a BiH izvršila radnju prepoznavanja optuženog Jahje Vukovića (fotografija broj 4). Branilac optuženog je uložio prigovor zakonitosti na radnju prepoznavanja, s obrazloženjem da je svjedok prepoznala optuženog na osnovu fotografija koje joj je pokazao njen muž, i da svjedok nikada nije vidjela direktno optuženog jer je to bilo zabranjeno. Vijeće je prigovor zakonitosti odbilo kao neosnovan, a iz razloga što je prepoznavanje preko fotografija propisano članom 85. ZKP-a BiH, da je radnja prepoznavanja izvršena u skladu s članom 85. ZKP-a BiH, o čemu je sačinjen i Zapisnik.

29. Svjedok Ibro Vuković je u svom iskazu na glavnom pretresu naveo da je optuženi sin od njegovog brata, Eldina Vukovića. Prilikom direktnog ispitivanja naveo je kako je 2014 godine saznao da je optuženi sa maćehom otišao u Siriju kod oca Eldina Vukovića, a da je otac optuženog u Siriju otišao 2013 godine. Svjedok se također izjasnio da s optuženim nije imao kontakt do 2018 godine, kada ga je isti kontaktirao preko internet aplikacije Messenger s upitom kako mu se može pomoći da izađe iz Sirije, kao i da su komunicirali kako bi se našao način da se optuženi vrati.

⁶ Uloženo kao dokaz Tužilaštva DT-9

30. Vještak prof.dr. Azra Alajbegović je po naredbi Tužilaštva izvršila neuropsihijatrijsko vještačenje optuženog i sačinila Nalaz i mišljenje od 25.01.2021 godine⁷. Vještak je na glavnom pretresu pred Vijećem detaljno obrazložila svoj nalaz i mišljenje, u kojem je, između ostalog, obrazložila da optuženi pokazuje simptome PTSP-a, što je posljedica traumatičnih događaja uzrokovanih porodičnom situacijom i traumatičnim dešavanjima u životu, kako prije boravka u Siriji, tako i za vrijeme boravka u Siriji.

31. Konačno, niti odbrana optuženog u toku krivičnog postupka nije sporila činjenicu da se optuženi nalazio u Siriji. Sud je u toku postupka na osnovu dokaza koje je Tužilaštvo uložilo u spis, nesporno utvrdio da je optuženi prvo dana 16.06.2014 godine napustio Bosnu i Hercegovinu, a da je potom dana 20.08.2014 godine sa aerodroma u Dusseldorfu, Savezna Republika Njemačka, letom za grad Antalyu otputovao u Tursku, da bi potom na neutvrđen način prešao u Siriju, a da je u Bosnu i Hercegovinu izručen iz Turske u oktobru 2020 godine, što je prema ocjeni ovog Vijeća, a dovodeći u vezu sa dokazima subjektivne prirode, konkretno iskazom svjedoka „A“, svjedoka Ibre Vukovića i vještaka prof.dr. Azre Alajbegović, te na temelju uloženi dokaza objektivne prirode – pasoša⁸ i zapisnika Granične policije BiH o lišenju slobode od 22.10.2020 godine⁹ utvrđeno kao nesporna činjenica.

32. Svjedok Mario Janiček, zaposlenik Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine (Odjel za borbu protiv terorizma) je na glavnom pretresu obrazložio karakter jedinice Džebatul Nusra front (Al-Nusra Front). Da se radi o terorističkoj organizaciji, svjedok je decidno potvrdio navodeći da je ova jedinica u inkriminisanom periodu činila sastavni dio Islamske države Sirije i Iraka (ISIL) i da se ista nalazi na listi terorističkih organizacija Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija od 14.05.2014 godine, te da je prije tog perioda bila u sastavu terorističke organizacije Al-Qaide. Činjenice koje je svjedok iznio na glavnom pretresu, optužba je potkijepila dokazom objektivne prirode, Informacijom¹⁰ Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, te imajući u vidu da je svjedok profesionalno lice koje o problematici posjeduje stručno znanje i iskustvo, Vijeće je iste ocijenilo nespornima.

⁷ Uloženo kao dokaz **DT-1**

⁸ U spis uloženo kao dokaz Tužilaštva **DT-5**. Pečat izlaska iz Bosne i Hercegovine, nalazi se na stranici 7 dana 16.06.2014 godine, ulazak u R Hrvatska, granični prelaz Županja, a dok se na stranici 4 nalazi izlazni pečat, grad Dusseldorf, datum 20.08.2014 godine, a na stranici 9 nalazi ulazni pečat, grad Antalya, datum 20.08.2014 godine,

⁹ U spis uloženo kao dokaz **DT-12**

Sporne činjenice

33. Sporna činjenica u ovom postupku je da li je optuženi oputovao u Siriju preko Turske, u namjeri da se pridruži jedinici Džebatul Nusra front (Al-Nusra Front), te da li je zajedno s drugim licima iz Bosne i Hercegovine, koji su u Siriji boravili s istom namjerom, učestvovao pod imenom „AbdulAziz“ u terorističkim aktivnostima, pružao pomoć i borio se protiv legitimnih vojnih snaga države Sirije. S tim u vezi, optužba je u toku pretresa pokušala da dokaže ovu činjenicu saslušanjem svjedoka i provođenjem materijalnih dokaza, te će Sud u ovom dijelu presude iznijeti razloge svoje odluke.

34. Vijeće je s posebnom pažnjom cijenilo iskaz svjedoka „A“, imajući u vidu da je ovo jedini svjedok optužbe koji se nalazio u Siriji u inkriminisanom periodu i za koje je optužba tvrdila da ima saznanja o inkriminirajućim aktivnostima optuženog u Siriji. Tako je svjedok „A“ na glavnom pretresu ispričala da je u Siriju došla u novembru 2016 godine da bi se šerijatski udala za muža kojeg je upoznala preko Facebooka i kojim je živjela u gradu Džisr el Šugur, u blizini turske granice, u kući koju je njen muž dobio od ketibe (vojne jedinice) u kojoj se borio. Po navodima svjedoka, područje u kojem su stanovali je kontrolisala Džebatul Nusra front, koja se borila protiv režima Bashara al-Assada. Svjedok „A“ je za vrijeme boravka u Siriji bila domaćica, te je tu upoznala druge žene koje su došle sa istog područja kao i ona u Siriju. Što se tiče muškaraca u toj zajednici, svjedok „A“ je znala samo ono što joj je muž govorio, navodeći da je kontakt između muškaraca i žena bio zabranjen, te da ona nije nikada bila u prisustvu muškaraca, niti komunicirala s njima. U kući u kojoj su stanovali u podrumu se nalazio mesdžid u kojem je muž sa drugim muškarcima obavljao molitvu. Svjedok je u iskazu navela da je njen suprug imao svoje oružje, snajper, kalašnjikov itd, a najčešće je išao na stražu tj. *ribat* na period od 7 dana.

35. Svjedok „A“ je na glavnom pretresu ispričala da poznaje optuženog Jahju Vukovića, te da ga je najviše vidjela na slikama koje joj je pokazivao muž. Pored toga, navodi da je optuženog viđala i na ulici, kao i da je dolazio u posjetu njenom mužu. Svjedok „A“ je ispričala da je optuženi imao nadimak AbdulAziz i da joj je muž govorio da je optuženi nezreo, da igra igrice na telefonu i da se brinu o njemu jer on nije bio spreman za sve to. Svjedok „A“ je također izjavila da je optuženi bio skupa s njenim mužem u *ketibi*, odnosno

¹⁰ U spis uložena kao dokaz Tužilaštva DT-10

vojnoj jedinici, te da je i optuženi vjerovatno išao na straže, a da se oblačio u širu odjeću, pantalone, majice, te da je ponekad nosio vojne hlače. Svjedok „A“ se izjasnila da je optuženi imao oružje, pojašnjavajući da su svi muškarci, kao i civili, te ponekad i žene, na tom području, nosili oružje. Svjedok je izjavila da vjeruje da je optuženi bio u jedinici kao svi muškarci s ovog prostora, navodeći da nije postojala mogućnost da neko bude u nekoj drugoj jedinici, jer nije bilo nekog izbora.

36. Svjedok „A“ se prilikom svog svjedočenja decidno izjasnila da su joj sva saznanja koja ima o optuženom poznata od muža, koji joj je također rekao da je optuženi u Siriju doveden na prevaru, da je bio strašljiv, djetinjast i da mu nije bilo mjesto tamo. Navela je da optuženi nije bio spreman za stanje u kojem se nalazio, i da je njen muž govorio da on nije spreman za ratovanje, da ne želi, ali da je primoran da bude tu. Svjedok je također navela da se vratila u Bosnu i Hercegovinu na način da je u novembru 2017 godine pokušala ilegalno preći granicu, bezuspješno, da bi potom provela nekoliko mjeseci u pritvoru. Konačno, svjedok se izjasnila da se htjela vratiti u Bosnu i Hercegovinu da se htjela vratiti kući jer je shvatila čim je došla u Siriju da je donijela pogrešnu odluku.

37. Optužba je pokušala dokazati pridruživanje optuženog Jahje Vuković jedinici Džebatul Nusra front, reprodukcijom video snimka pod nazivom „Mudžahiri Balkana predstavljaju video“¹¹ na glavnom pretresu, te saslušanjem službenih lica Državne agencije za istrage i zaštitu Odjela za borbu protiv terorizma, svjedoka Siniša Vasić, svjedoka Vlado Vulin i svjedoka Ismet Kulaš koji su vršili službene radnje uviđaja i pretresanja u istrazi prilikom pronalaska video snimka na internetu, preciznije na aplikaciji „Telegram“¹² na profilu naziva „Abdulaziz“. Isti snimak je na glavnom pretresu prezentovan i svjedoku „A“.

38. Vijeće je na glavnom pretresu izvršilo direktni uvid u video snimak pod nazivom „Mudžahiri Balkana predstavljaju video“. Na snimku od ukupnog trajanja tri (3) minute i trinaest (13) sekundi, tri lica (muškarci) koji sjede u blizini u zatvorenoj prostoriji koja podsjeća na dnevni boravak, dok se u pozadini nalazi različita vrsta vojnog naoružanja. Na snimku se navodi kako je grupa Mudžahiri Balkana na Allahovom putu i u džihadu, s puškama uvijek spremni da krenu u borbu. Treće lice na snimku (na snimku od 02:56 do

¹¹ Video snimak je uložen na CD-u kao dokaz **DT-2**

¹² Telegram je aplikacija za instant razmjenjivanje poruka putem interneta

02:59 minute) je zamjetno krupnije građe, u sjedećem položaju. Na snimku nije prikazana glava, vidi se samo donji dio trupa i ekstremiteti.

39. U vezi sa provedenim dokazom spornog video snimka, svjedok Siniša Vasić je na glavnom pretresu opisao provedene radnje uviđaja, navodeći da se na snimku nalaze tri lica, te da su kao policijski službenici pretpostavljali da se na snimku nalazi i optuženi, imajući u vidu da je lice na snimku krupnije građe, dok je po njihovim operativnim saznanjima optuženi u Siriji koristio ime AbdulAziz, međutim na upit člana vijeća izjasnio se da nisu identifikovali optuženog, već da su samo imali pretpostavku da se radi o njemu. Svjedok Vlado Vulin je na glavnom pretresu opisao radnje vršenja uviđaja na računaru, precizirajući da je njegov zadatak konkretno bio fotografisanje video snimka koji je pronađen na društvenoj mreži "Telegram".¹³ Svjedok Ismet Kulaš je također opisao radnje uviđaja, te je dodao da je sporni snimak proklamirao jedno društvo koje se nalazilo u Siriji, a da se kasnije ispostavilo da se tvorac video materijala nalazio u Siriji zajedno sa optuženim. Svjedok je naveo da je prema informativnim saznanjima i obavještenjima koje su dobili, kao i po izjavama svjedoka, treće lice na snimku optuženi.

40. Svjedoku „A“ je prilikom ispitivanja na glavnom pretresu prezentovan video snimak pod nazivom „Mudžahiri Balkana predstavljaju video“. O spornom snimku svjedok se izjasnila da joj je upravo ovaj video snimak poslao muž još prije njenog dolaska u Siriju, kako bi joj pokazao sebe. Svjedok „A“ se izjasnila da je treće lice na snimku optuženi, navodeći da joj je to muž rekao.

41. Obrana optuženog je na glavnom pretresu prigovarala relevantnosti, zakonitosti i autentičnosti spornog video snimka. Iskazi svjedoka Siniše Vasića, Vlade Vulina i Ismeta Kulaša su, Vijeće zaključuje, isključivo upravljani na činjenicu da su u sklopu svojih službenih dužnosti učestvovali u provođenju istražnih radnji u predmetnoj istrazi, što za ovo Vijeće nije ni bilo sporno, iz kojeg razloga Vijeće cijeni provedene radnje istinitim i zakonitim. Međutim, iz provedenih dokaza na glavnom pretresu, izvjesno je da službena lica svoja operativna saznanja i informacije o identitetu trećeg lica na snimku, odnosno o tvrdnji optužbe da se radi upravo o optuženom Jahji Vukoviću, crpe isključivo iz iskaza svjedoka „A“, što je na glavnom pretresu potvrdio svjedok Ismet Kulaš. Tužilaštvo je

¹³ Fotodokumentacija je uložena kao dokaz **DT-2**

pokušalo dovesti u vezu iskaz svjedoka „A“ sa spornim video snimkom, odnosno, Tužilaštvo je upravo smjestilo optuženog Jahju Vukovića u kontekst video snimka isključivo na temelju izjave svjedoka „A“ koja je navela da joj je njen muž pokazao snimak i rekao joj da je treće lice na snimku optuženi.

42. Međutim, Vijeće prije svega ima potrebu istaći očiglednu činjenicu, a to je da je nemoguće sa sigurnošću utvrditi identitet trećeg lica koje se nalazi na snimku, a za koje je optužba pokušala da dokaže da je optuženi. Na video snimku se ne vidi gornji dio trupa trećeg lica, niti se opazajno na bilo koji način može utvrditi identitet ovog lica¹⁴. Konačno, u prilog ovoj sumnji, Vijeće ističe da na spornom snimku nema bilo kakvih drugih detalja, koji bi upućivali na jasan i nedvosmislen zaključak o kojem licu se uopće radi, a pogotovo da je u konkretnom slučaju na snimku upravo optuženi Jahja Vuković.

43. Konačno, optužba je također pokušala dokazati krivnju optuženog saslušanjem vještaka Irhada Kos koji je na glavnom pretresu obrazložio vještačenje sadržaja pronađenog na mobilnom aparatu oduzetog od optuženog. Prilikom saslušanja vještaka na glavnom pretresu reprodukovani su video snimci pronađeni na mobilnom aparatu, na koje je branilac uložio prigovor relevantnosti. Za ovo Vijeće, prigovor branioca je osnovan. Naime, Vijeće konstatuje da se na prikazanim snimcima evidentno nalazi optuženi, međutim, na istim video snimcima optuženi se smije, pravi grimase, „krevelji“ se. Prikupljeni materijal takvog sadržaja ni na koji način ne inkriminiše optuženog, niti se na istom nalaze tragovi obilježja ili postupaka koji bi mogli ukazati na činjenicu da je optuženi učestvovao u bilo kakvoj vrsti kriminalnih aktivnosti.

44. Prilikom da su sva saznanja svjedoka „A“ posrednog karaktera, te navodne inkriminirajuće tvrdnje koje je iznijela svjedok „A“ na glavnom pretresu, poput navoda da je optuženi da je vjerojatno nosio oružje i išao na straže s njenim mužem i s istim bio u tzv. *ketibi*, optužba nije potkrijepila niti jednim dokazom kako subjektivne, tako i objektivne prirode. Također, materijalna dokumentacija koja je uložena u sudski spis, pruža informacije o postupanju i izvršenim istražnim radnjama policijskih organa, kako prije, tako i nakon povratka optuženog u BiH. Međutim, niti jedan od ovih provedenih dokaza ne sadrži niti indicije, a kamoli činjenice, koje bi ukazivale na to da je optuženi počinio krivično

¹⁴ na snimku se čuje: „brat ima tu, još jedan, podrška naša“.

djelo na način na koji mu se to stavlja na teret Optužnicom Tužilaštva. Pri tome, Vijeće podsjeća da samo nesumnjivo utvrđene činjenice u toku krivičnog postupka mogu imati dokaznu snagu, odnosno biti pravno relevantne, da bi se optuženo lice oglasilo krivim za počinjenje krivičnog djela.

45. Pri donošenju odluke u konkretnom predmetu, Sud je primijenio krivično-procesno pravilo iz člana 3., stav 2., ZKP BiH (pravilo „*In dubio pro reo*“), prema kojem Sud sumnju u pogledu postojanja činjenica koja čine obilježja krivičnog djela ili o kojima ovisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva, rješava presudom na način koji je povoljniji za optuženog. Načelo *in dubio pro reo* je izraz pogodovanja optuženom i u sebi sadrži dva pravila. Prvo pravilo se odnosi na činjenice koje idu na štetu optuženih (*in peius*). Ove činjenice moraju biti utvrđene sa potpunom sigurnošću, te ako postoji sumnja u odnosu na te činjenice, one se ne mogu uzeti kao utvrđene, tj. smatraju se neutvrđenim. Drugo pravilo se veže uz činjenice koje idu u korist optuženog (*in favorem*). Te se činjenice uzimaju za utvrđene - čak i onda ako su samo vjerovatne, tj. ako se sumnja u njihovo postojanje, pa čak i onda ako je postojanje činjenica na štetu optuženih vjerovatnije.

46. Shodno ovom načelu, Sud će donijeti oslobađajuću presudu ne samo kad je dokazana nevinost optuženog, već i onda kad nije dokazana krivnja optuženog. Dakle, svaka sumnja u postojanje neke pravno relevantne činjenice mora se odraziti u korist optuženog. Pravilo je da, ako Sud ostane u sumnji u pogledu važnih činjenica, da će uzeti da je u konkretnom slučaju utvrđeno da ta pravno relevantna činjenica ne postoji, zbog čega se ide u korist optuženog. Svaka sumnja, kao rezultat oprezne i kritičke ocjene dokaza, u pogledu pravno relevantnih činjenica u krivičnom postupku se mora odraziti u korist optuženog.

47. Za osuđujuću presudu, odnosno za utvrđenje da je neko kriv za djelo za koje se tereti, neophodna je potpuna izvjesnost i sigurnost, dok je za oslobađajuću presudu, dovoljna razumna sumnja, odnosno mogućnost da je optuženi djelo počinio kao i istovremena razumna mogućnost – sumnja da optuženi nije počinio krivično djelo.

48. Sud nakon detaljne analize provedenih dokaza optužbe, nije bio u mogućnosti uopće utvrditi krivičnopravne radnje optuženog, a od čega u suštini i ovisi postojanje krivičnog djela, odnosno, Sud nalazi da Tužilaštvo nije uspjelo dokazati da je optuženi zajedno s drugim licima iz Bosne i Hercegovine, koji su u Siriji boravili s istom namjerom,

učestvovao pod imenom „AbdulAziz“ u terorističkim aktivnostima, pružao pomoć i borio se protiv legitimnih vojnih snaga države Sirije.

49. U nedostatku drugih, pouzdanih i jasnih dokaza kojima bi se na nedvosmislen način potvrdio činjenični opis optužnice koji se optuženom stavlja na teret, Sud je u konkretnom slučaju jedino mogao donijeti presudu kojim se oslobađa od optužbe. Na osnovu dokaza koji su posrednog karaktera, dakle neprovjerljivih i objektivnim dokazima nepotkrijepljenih saznanja svjedoka „A“, a bez mogućnosti utvrđivanja identiteta lica na spornom snimku uopšte, a pogotovo da se radi o optuženom koji dokaz je za optužbu u ovom predmetu bio ključan, Vijeće nije moglo izvan svake razumne sumnje, donijeti zaključak da je optuženi počinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret.

50. Na kraju svega, Vijeće ima potrebu istaknuti specifičnost ovog predmeta. Upravo su svjedoci optužbe, a u kontekstu činjeničnog opisa i vremenskog okvira optužnice, potvrdili da je optuženi, sa četrtaest godina i 10 mjeseci, otišao u Siriju sa maćehom, da mu je otac preminuo u Siriji i da se još 2018. godine pokušao naći način kako da se vrati u Bosnu i Hercegovinu, te da je bio spreman da bude izručen iz Turske u Bosnu i Hercegovinu.

51. Na osnovu analize svih izvedenih dokaza, Sud je zaključio da Tužilaštvo nije dokazalo van razumne sumnje da su radnjama oda je optuženi počinio krivično djelo, zbog čega je Sud optuženog, na osnovu 284., stav 1., tačke c), sve u vezi sa članom 3., ZKP BiH, oslobodio optužbe.

52. S obzirom da je Sud donio presudu kojom se optuženi oslobađa od optužbe, shodno odredbi člana 189., stav 1., ZKP BiH, odlučeno je da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava Suda i Tužilaštva BiH.

ZAPISNIČAR

Stručna suradnica

Martina Raguž

PREDSJEDNIK VIJEĆA

SUDIJA

Nenad Šeleda

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude dozvoljena je žalba Apelacionom vijeću Suda u roku od 15 (petnaest) dana od dana prijema pismenog otpavka iste.